

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează **ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.**

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează **REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35.** — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

CU STRĂMOȘII CÎNT ÎN COR

Colindul sfînt și bun

Cînd cad cei dintîi fulgi de zăpadă, în inima credincioșilor se naște o lume nouă: lumea lui „Lerui-ler“, lumea „florilor dalbe“, lumea colindelor, în care sufletul credincioșilor se ridică spre „cele înalte“ și este gătit să primească darurile aduse de Hristos, prin nașterea Sa, către prăznuirea căreia ne pregătim o dată cu venirea iernii.

La înfirișarea acestei lumi spirituale, în viața credincioșilor vin într-ajutor melodiioasele și îmbucurătoare vestiri ale Catavasiilor Crăciunului, cu mesajul lor ceresc:

*„Hristos se naște, măriți-l,
Hristos din ceruri, întîmpinați-l,
Hristos pe pămînt, înălțați-vă,
Cîntați Domnului tot pămîntul“.*

Ni s-a întîmplat să ascultăm, în toamnă, un foarte frumos concert de muzică preclasică și de colinde, dat de corul Conservatorului de muzică „Ciprian Porumbescu“ din București — Madrigal — la biserica „Sf. Nicolae“ din Șcheii Brașovului.

A fost atît de înălțător și fermecător încît auditorii, între care erau mulți de altă credință și naționalitate, au mărturisit marea lor admirație față de bogăția de sentimente înalte, morale, estetice și religioase pe care le cuprind colindele noastre. Ei nu s-au sfiit să spună că „așa ceva n-au auzit niciodată“.

Intr-adevăr, împreună cu cîntecele de vitejie, cu doinele și baladele populare, colindele noastre religioase fac parte din bogatul tezaur spiritual al poporului nostru. Ele sînt ca niște coarde măestre prin care s-au exprimat de-a lungul veacurilor încrederea și optimismul poporului, dragostea lui de om și de viață, umanitarismul său, dorul de libertate și dreptate, jarul și focul inimii în vremuri de bejenie și asuprire, credința în Dumnezeu și nebiruita nădejde în sosirea unor vremuri de lumină și bucurie. Prin toate aceste creații populare, s-a legănat sufletul moșilor și strămoșilor noștri, trecînd rînd pe rînd, de la cîntec la doină, de la doină la colind și iarăși la cîntec.

Fie că au răsunit la Suceava sau la Caransebeș, la Arad ori Dorohoi, la Sibiu sau Brașov, în comunele din Carpați sau în cele de pe cîmpie, colindele au vestit totdeauna și în același grai bucuria venirii unui Mîntuitor, apropierea unor zori luminoase, temeluirea unei vieți de pace și bunăvoință între oameni.

Credincioșii de azi primesc bunavestirea colindelor cu dragostea cu care au primit-o părinții, moșii și strămoșii lor. Sentimentul solidarității cu cei de un neam și o lege, oriunde sînt și oricînd au trăit, este dus de firul colindelor noastre din generație în generație.

Iată, de pildă, cum îl exprimă o frumoasă colindă:

*„Din an în an sosesc mereu
La geam cu Moș Ajun.“*

E ger cumplit, e drumul greu,

Da-i obicei străbun.

Azi cu strămoșii cînt în cor,

Colindul sfînt și bun.

Tot moș era și-n vremea lor

Bătrînul Moș Crăciun...

Și-acum, te las, fii sănătos

Și vesel de Crăciun,

Dar, nu uita, cînd ești voios

Române, să fii bun“.

Puține popoare din lume au însoțit minunea venirii Fiului lui Dumnezeu cu o atît de caldă îmbrățișare și au exprimat-o în forme atît de bogate și frumoase ca poporul nostru.

Colindele exprimă florile alese ale simțămîntelor creștinești în fața tainei celei din veac ascunse. În ele e strîns nectarul învățaturii creștine de către autori anonimi, care s-au inspirat din Sf. Evanghelii și din cîntările bisericești de la strană.

Colindul este „sfînt“, pentru că aduce un mesaj ceresc, o veste de la Dumnezeu. Dar el este și „bun“, fiindcă această veste prieste vieții, aduce un spor de bucurie. Colindul este bun și sfînt, pentru că este o zestre spirituală, moștenită din moși strămoși. El a fost și rămîne oglinda dimensiunii religioase a sufletului românesc.

Colindele exprimă, înainte de toate, bucuria și recunoștința credincioșilor pentru vestea cea bună a venirii lui Mesia și mulțimea darurilor spirituale aduse de El.

*„Nouă azi ne-a răsărit,
Mesia, Cel mult dorit.“*

Din Fecioară s-a născut

Și cu lapte s-a crescut.

Cuscutece s-a înfășat

Și în brațe s-a purtat.

Cum e robul s-a smerit

Și pe noi ne-a mîntuit“.

Scopul maximei apropieri a lui Dumnezeu față de om este arătat în colinda următoare, care ne arată că Iisus a venit în lume:

„Pe noi să ne mîntuiască

Din greșala strămoșească.

Să ne-nvețe cu al Său grai

Care-i calea către rai“.

Pe lîngă acestea, colindele poartă ca într-un fagur însăși viața credincioșilor, de toate vîrștele, de toate stările, cu aspirațiile și însușirile lor. Copiii au colindele lor preferate, sînt colinde pentru tineri și bătrîni, pentru familii cu prunci mulți, precum sînt colinde care arată anumite aspecte rele din viața satului. Din vechi vremuri ele au format o școală de virtuți morale, de simțămînte alese umanitare, de frățietate și unire cu toți oamenii.

Vestind pe Iisus, „Domnul păcii“, ele duc peste veacuri solia păcii în lume, îndeamnă și mobili-

(Continuare în pag. 2)

„Gînduri și povește părintești“

Praznicul Nașterii Domnului stîrnește în sufletele noastre creștinești, în fiecare an, ecouri și bucurii, în fața cărora graiul ne rămîne adesea în urmă. Această bucurie este mărită și de buna rînduială statornicită în Biserica noastră Ortodoxă, ca Ierarhii — asemenea Apostolilor, ai căror urmași sînt de altfel — să-și cerceteze cu prilejul Nașterii și Invierii Domnului pe calea epistolelor, a scrisorilor pastorale cum se numesc, preoții și credincioșii din întreaga Eparhie.

Inceputul unor astfel de epistole, care dorim să fie cît mai numeroase de-a lungul unor mulți și rodnici ani, l-a făcut și I. P. S. nostru Mitropolit Dr. Nicolae Mladin, prin trimiterea Pastoralii la Nașterea Domnului din acest an. Este prima scrisoare Pastorală a I. P. S. Sale și ea este bogată în învățături limpezi și îndemnuri calde și folositoare. Citeva dintre acestea spicim în continuarea rîndurilor noastre.

Pastorala începe cu vestea cea bună dată păstorilor de la marginea Betleemului, de către îngerul Domnului, prin cuvintele: „Iată vă vestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, că vi s-a născut astăzi Mîntuitor, care este Hristos Domnul“ (Luca 2, 10—11), bucuria intrupării și venirea lui Dumnezeu în lume transmițîndu-se „de la păstorii Betleemului pretutindeni și peste veacuri în sufletele tuturor celor ce au primit Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos“. De această bucurie tresaltă și credincioșii români, revărsîndu-și-o în „îmnele noastre bisericești și în colindele strămoșilor noștri“.

Bucuria luminoasă a Crăciunului izvorăște din marea taină a intrupării, prin care „Dumnezeul cel veșnic, cel necuprins, se lasă cuprins și văzut în chip de om, în așa fel încît el este între oameni ca un frate, ca unul asemenea lor, deși deosebit de ei“. Ca „fiu al omului“, Domnul nostru Iisus Hristos este în legătură cu toată omenirea, este solidar cu toți oamenii, punînd inceputul „unei omeniri noi, unei vieți noi, de iubire, de pace, de dreptate și bucurie“, prin El, ca Fiu al lui Dumnezeu, împărțîndu-se și „harul dumnezeiesc, puterea divină care ne înnoiește mereu“.

Ca fiu al Țării Sfinte, Iisus-Domnul este legat și „de Țara Sa, de poporul“ în sinul căruia s-a intrupat, peste care-și revărsă dragostea în timpul petrecerii Sale pe pămînt. Acestea sînt cîteva dintre temeiurile bucuriei noastre curate și luminate, „cînd auzim vestea cea bună că Dumnezeu s-a făcut om: pentru că în El avem mîntuirea, „aruna“ vieții celei veșnice“ (cf. Ef. 1, 14).

Nașterea Domnului însă nu este numai prilej de bucurie, ci ea ne obligă „să pășim pe urmele Lui“, ne cere „să ne străduim a vieții așa cum a viețuit El“, așa cum ne arată și Sf. Apostol Ioan, cînd spune: „Cine zice că petrece în Hristos, dator este precum acela a umblat și el așa să umble“ (I Ioan 2, 6). Dragostea este aceea care cuprinde toate virtuțile realizate de Mîntuitorul

(Continuare în pag. 2)

Gînduri de Crăciun

Cînd vecinicia a poposit la porțile veacului, vestind lumii „plinirea vremii” (Efes. 1, 10), aceasta nu s-a săvîrșit nici prin vînt puternic, care despică munții și sfarmă stîncile, nici ca un cumplit cutremur de pămînt și nici ca un foc ce înfricoșează foarte (Imp. 19, 11—12), ci „ca un susur blînd” (ibid.), plin de o familiară gingășie și omenitate. Cel mai mare eveniment al credinței, în care se împleteau suspinele de dincolo de mormînt ale profeților și dreptilor Vechiului Testament, cu doxologia aeriană a îngerilor și cu lauda pioasă a păstorilor, se petrecea într-un staul de vite oarecare, din preajma Vifleemului Iudeii, în cea mai desăvîrșită simplitate. De aceea, cînd au ajuns la locul minunii, pe magii purtați în lunga lor călătorie de călăuzirea făcută a stelei deșerturilor „i-au spăimîntat nu schiptrurile și scaunele, ci sărăcia cea mare, căci, ce este mai prost decît peștera și mai smerit decît scutecele”.

Cîtă dumnezeiască umilință și simplitate. Dar numai această umilință și simplitate ne dă puțința să pricepem cum o dogmă atît de adîncă, aceea a întrupării Cuvîntului, a putut pătrunde pînă în străfunduri inima poporului nostru drept-credincios, preschimbîndu-se apoi în rodul însușit și înmiresmat cu busuioc al colindelor strămoșești. Această sărbătoare a desăvîrșitei simplități, care este Crăciunul, a cucerit inima bătrînilor noștri pentru că poporul se regăsea pe sine în staule și-n iesle, și în scutece și-n stele. Datorită minunatei contopiri dintre „cele de sus” și „cele de jos”, deci, datorită acestei nespuse de line coborîri a cerului pe pămînt, se poate vorbi de o adevărată „împămîntenire”, a „tainei” ce din veac ascunsă și de îngeri neștiută” (Col. 1, 26), care a făcut din Pruncul Iisus, din smerita Fecioară, din bătrînul Iosif,

Gînduri și povețe părintești

(Urmare din pag. 1)

în cel mai înalt grad, Pastorală zăbovind în continuare, în mod deosebit, asupra dragostei „de Patrie și de omenire”.

„Așa cum Iisus Hristos și-a iubit poporul — ne îndeamnă înaltul Arhipăstor — și-a iubit patria, se cuvîna de fiecare dintre noi, ca adevărați ucenici ai lui Hristos, să ne iubim Patria, să ne iubim poporul, să cinștim vrednicia înaintașilor noștri, să muncim pentru propășirea Patriei”. „Iubindu-ne Patria, iubindu-ne poporul, noi totodată asemenea lui Hristos, să iubim și pe celelalte popoare și, desigur, naționalitățile conlocuitoare, să sprijinim prietenia și colaborarea dintre popoare”.

Nașterea Domnului însă, a „Domnului Păcii”, ne cheamă în același timp „să fim alături de cei ce vor ca războiul să piară de pe fața pămîntului și pacea veșnică să se statornicească pretutîndeni, ne cheamă să sprijinim lupta sutelor de milioane de oameni care cer stingerea focurilor de război, cum sînt Vietnamul, Orientul Mijlociu ș. a.”. Impreună cu Sf. Apostol Pavel, I. P. S. Mitropolit Nicolae ne cheamă pe toți „să pliniți bucuria mea ca să gîndiți la fel, avînd aceeași dragoste, un suflet fiind, una cugetînd, nimic făcînd din duh de împerechere, nici de mărire deșartă” (Fil. 2, 2—3).

Iubindu-ne deci Patria, iubindu-ne poporul ca și pe fiecare făptură omenească, dorind pacea și lucrînd pentru ea, străduindu-ne spre împlinirea virtuților creștinești — dovedim că cinștim Nașterea Domnului „nu numai cu buzele, nu numai cu cîntări duhovnicești și cu colinde, ci și cu faptele noastre, cu viața noastră întreagă. Vom dovedi cu fapta rodnicia credinței noastre, puterea dragostei noastre”.

„Cu aceste gînduri și povețe părintești — cum potrivit spune în incheierea Pastoralăi I. P. S. nostru Arhipăstor Nicolae — acum cînd mă adresez pentru prima dată ca Arhiepiscop și Mitropolit fiilor mei duhovnicești, rog pe Pruncul Iisus să reverse Harul Său dumnezeiesc peste voi toți, să vă dăruiască sănătate, pace, bucurie și spor în credință, în dragoste frățească, în toate cele de folos Bisericii și Patriei și vieții voastre sufletești și trupești și să vă ajute să prăznuiți cu vrednicie marile sărbători ale Crăciunului, Anului Nou și Bobotezii”.

Să luăm deci amînte la aceste ziditoare învățături, la aceste calde „gînduri și povețe părintești”, spre tot mai buna și rodnică noastră viațuire în lume, spre binele Patriei și mărirea Părintelui nostru ceresc.

P.

din îngerii și păstorii de pe cîmpie, oameni ca pe la noi.

Ce deosebire între această liniștită și ascunsă naștere și nașterea zgomotoasă a unui fiu de rege, între staul și palat, între iesle și patul regal, între o fecioară nevinovată și sfielnică și o prințesă vestită și plină de mîndria rangului ei! Și totuși, dincolo de „împărtășirea trupului celui prea prost”, se ascundea desăvîrșirea cea tainică a Dumnezeirii, în staul sălășluia însuși Stăpînul cerului, ieslea era de fapt tronul Celui Preainalt, iar smerita Fecioară, era însăși Maica lui Dumnezeu. Toate acestea n-au produs nici o nedumerire în inima poporului credincios, ele i se păreau foarte firești, pentru că se potriveau cu viața lui, cu mijloacele lui simple de trai, cu modul său apropiat și prietenos de a vedea și de a cînsti pe oameni și pe Dumnezeu. De aceea, chiar cînd se vorbește despre o „micșorare” a lui Dumnezeu, în întrupare, prin aceasta nu se înțelege o sărăcire sau o scădere a Dumnezeirii în sine, ci ni se descoperă mai mult o smerită mirare a omului credincios, lipsită cu totul de orice îndoială, în fața tainei celei peste fire. „Cel neîncăput nicăirea, cum s-a încăput în pînțece? Cel ce este în sinurile Tatălui, cum stă în brațe de Maică?” — se întreabă acesta ca orice om simplu, care ia drept umilire și micșorare a ospetelui de soi, intrarea acestuia în casa lui modestă.

Au fost însă destui și în timpul lui Hristos și după aceea, care au socotit că luarea de trup este ceva ce ar înjosi și ar scădea ceva din ființa Dumnezeirii. Ei au făcut din îngîmfata lor părere despre neegalitatea prin naștere a oamenilor, dogma mîncinoasă a unui Dumnezeu care nu se coboară și nu se amestecă cu lucrurile „netrebnice” ale acestei lumi, făcînd din desăvîrșita simplitate a nașterii, ca și a întregii vieții pămîntești a Domnului, o pricină de neîncredere în slujba mesianică a Acestuia. Ei nu-și dădeau seama că lipsa lor de cînstire față de lucrurile acestei lumi nu este întemeiată. Dumnezeu nu poate fi despărțit de zidirea Sa pe care n-o disprețuiește și de care este în cea mai mare măsură mulțumit. Oare nu spune Scriptura că după fiecare lucru zidit, Dumnezeu a zis că „este bun”, deci a fost mulțumit de el.

În orice caz, chiar dacă într-un anumit fel s-ar putea vorbi totuși de o „micșorare”, aceasta nu trebuie înțeleasă ca o înjosire a Ființei dumnezeiești, deoarece smerenia, micșorarea, sau oricum am vrea să numim deosebirea dintre starea de omenitate și cea de preaslăvire cerească a lui Hristos, sînt neînsemnate față de mărirea dragostei lui Dumnezeu revărsată din plin asupra omenirii căzută în păcat. Așa cum am mai spus, Firea cea dumnezeiască prin întrupare nicicum din s-a înjosit și nici măcar nu s-a micșorat, ci amăsurat planului Treimii, alegînd căile cele mai potrivite pentru mîntuirea credincioșilor, Dumnezeu s-a hotărît pentru întrupare, aflînd-o ca pe cea mai potrivită cale. De altfel, cine ar putea să-și închipuie că este puțință de micșorare în Cel care în sine însuși este Plinătatea cea fără de margini?

Dar să stăm și să socotim bine. Prin ce s-a micșorat Dumnezeu coborînd printre oameni, făcîndu-se asemenea nouă, cînd știm din însăși slova Scripturii că Cuvîntul cel veșnic depărtîndu-se de Tatăl, nu s-a despărțit totuși de El (Ioan 17, 20) și că venind printre noi n-a ajuns între străini ci „a venit la ai săi”. Această legătură între dumnezeire și omenitate este adevărată și de sfatul tainic al Treimei, care a hotărît din veci „Să facem om după chipul și asemănarea noastră” (Fac. 1, 26). Deci făptura omenească nu e ceva de disprețuit în fața lui Dumnezeu. De aceea prin întrupare Dumnezeu se cînstete pe Sine însuși, neîndepărtîndu-se nici de chipul, nici de asemănarea cu propria Sa Ființă. Deasemenea, înomenindu-se, Dumnezeu întrupat redă făpturii omenești starea curăției sale celei dintii, arătîndu-i în același timp omului, care este adevăratul său chip și cum poate ajunge la asemănarea desăvîrșită cu Cel ce l-a zidit.

Se înjosește oare Dumnezeu prin aceea că a primit trup? Au nu se știe că așa cum se face mădular păcatului, trupul poate ajunge și mădular al lui Dumnezeu, făcîndu-se vas ales, prin care să se lucreze desăvîrșirea? Dacă femeia cu scurgere de sînge, doar atingîndu-se de poala hainei lui Iisus s-a vindecat (Mc. 5, 29), oare trupul Domnului, primind într-însul întreaga sa putere și dumnezeire, nu s-a sfințit și nu s-a

umplut de desăvîrșire? Și apoi, cum rămîne cuvîntul Scripturii care adeverește că trupul căruia dintre noi — prin împărtășire cu de vîrșirea trupului lui Hristos — este „Templul Duhului Sfînt” (I Cor. 6, 19). Să nu uităm nici un caz și amănuntul că trupul omeneșc fost creat altfel decît trupurile celorlalte făpturi (Fac. 2, 7).

Poate că Dumnezeu s-a înjosit născîndu-se din femeie. Pe cît știm, multă vreme femeia a fost disprețuită. Dar oare cînd a făcut Dumnezeu pe om, nu l-a făcut pe el „bărbat și femeia” deopotrivă? (Fac. 1, 27). Sau, poate staulul e mai nevrednic de cinste decît palatul. Dar cu cît putea fi mai de preț palatul decît staulul, cînd în palat stăpîneau destrăbălările Irodiadei și ale Salomeii (Matei 14, 1—8), în timp ce în staul străluceau nevinovăția și smerenia Fecioarei?

Intrupîndu-se din Fecioara, Dumnezeu cu nimic nu s-a înjosit, odrăslind din cea mai aleasă „viță” a pămîntului, căreia și după naștere i-a păstrat pecețile nestrucate. Cuvîntul Tatălui cu adevărat și-a ales un trup vrednic de cinstea firii sale celei dumnezeiești. Prin curăția și chipul ei bineplăcut lui Dumnezeu, asemănător cu acela al lui Abel, Fecioara, fiind darul cel mai de preț pe care pămîntul îl putea aduce „întru întîmpinarea Mirelui” (Mat. 25, 6), a atras asupra noastră a tuturor bunăvoința iertării. Prin ea s-a desăvîrșit plinirea vremii, au luat viață și chip nădejzile profeților și s-a înălțat omul de la pămînt la cer, întru slava pe care a avut-o încă de la începutul zidirii sale, înaintea Tatălui celui veșnic.

Așadar, prin întrupare Dumnezeu nu s-a micșorat pe Sine, ci și-a ținut făgăduința dată lui Adam (Fac. 3, 15), căutînd cel mai potrivit mijloc de trezire și ridicare a omului la starea de har din care căzuse. Uitîndu-și, cu bunăvoință, de dreapta Sa minie, Cel de dincolo de veac „a trebuit să se asemene fraților Săi în toate lucrurile, ca să poată fi, în ceea ce privește legăturile cu Dumnezeu, un Mare preot vrednic de încredere, ca să facă ispășire pentru păcatele norodului” (Evr. 2, 17).

Dacă Dumnezeu „a plecat cerurile” ca să coboare pînă la noi, a făcut-o pentru faptul că omul niciodată n-ar fi putut ajunge la mîntuire, dacă nu i s-ar fi întins mîna cea de sus. Dacă și-a ales staulul nu palatul, păstorii și nu curtenii este pentru că rîvnea să pătrundă în inimile celor mulți. Dacă s-a născut în desăvîrșită simplitate, din Fecioară, dacă s-a lăsat înfășat în scutece, într-o iesle, este pentru că a vrut să facă cunoscut că Dumnezeu ia seama la lucruri și la oameni nu după strălucirea mîncinoasă a părții din afară, ci după prețul lor adevărat, din lăuntru.

În orice caz, Hristos, ca Prunc, născut în ieslea Vifleemului și înfășat în scutece, pe care-l cîntă colindele noastre, coborîndu-se din cer fără surle și părelnică strălucire, a ocolit palatele, căutînd lucrurile și oamenii simplii ca să arate că „Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să facă de rușine pe cele tari... și lucrurile joshnice ale lumii și lucrurile disprețuite, ba chiar lucrurile care nu sînt, ca să nimicească pe cele ce sînt” (I Cor. 1, 27—28). Prin aceasta Crăciunul se arată a fi o sărbătoare creștinească cu adevărat „populară”, în care lucrurile și oamenii sînt prețuiți după demnitatea lor morală, înfrîndu-se laolaltă cu cerul și în care „Îngerii (aduc) laude, cerurile steaua, magii daruri, păstorii minunea, pămîntul peștera, pustiul ieslea, iar noi, pe Maica Fecioară”.

Preot Ion Opris

Colindul sfînt și bun

(Urmare din pag. 1)

zează pe credincioși să fie cu adevărat împlinitorii păcii, cum spune și următoarea colindă:

„Colindași cu traista plină
Aleargă fără hodină...
Să vestească-n sus și-n lat:
Vine Pruncul împărat
Să ne scape de păcat,
Să ne aducă Duhul Sfînt
Pace bună pe pămînt”.

În noaptea sfîntă și plină de taină a Crăciunului, pe care se „întemeiază toată creștinătatea”, în aceste clipe minunate în care se unește cerul cu pămîntul și îngerii cîntă: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire”, se cuvîna să lăsăm larg porțile inimii deschise, să primim bunele vestiri ale colindătorilor și pe Hristos, care vine cu solia lor „să se nască și să crească, să ne mîntuiască”.

Prof. V. Coman

Două decenii

Intîmpinată pretutindeni în țară cu noi întreprinderi și succese în muncă, ziua de 30 Decembrie marchează aniversarea glorioasă a două decenii de existență a Republicii răstimp în care avîntul creator a cuprins întreaga țară.

Fără îndoială, două decenii nu reprezintă mult în viața unui popor. Dar dacă privim acești 20 de ani prin prisma multiplelor aspecte calitative, a uriașelor transformări ce s-au desfășurat în țara noastră pe plan politic și economic-social, a adîncilor prefaceri din conștiința oamenilor în toate domeniile de activitate, atunci ne dăm seama că s-a realizat mult.

În acești ani s-a desfășurat vasta operă de edificare a noii orînduiri sociale. În toate domeniile activității sociale din patria noastră, s-au obținut mari succese, rod al muncii avîntate și eroice a întregului popor. Sînt succese istorice, care constituie tot atîtea prefaceri adînci în economie, în activitatea statului, în înfățișarea națiunii noastre socialiste.

Parcurgînd linia dinamică ascendentă a unei dezvoltări multilaterale, în cei douăzeci de ani țara noastră a făcut salturi calitative de la o economie înapoiată la o economie înfloritoare, așezată pe fundamentul nou al relațiilor de producție socialiste în continuă adîncire și perfecționare.

Cei care au fost martorii acestor adînci prefaceri, ne aducem viu în minte momentele de seamă din șirul măreț al acestor transformări. De pildă, poporul a înlăturat de la putere rămășițele claselor capitaliste și a lichidat monarhia, luînd toată puterea politică în mîinile sale. Șase luni mai tîrziu au fost socializate principalele mijloace de producție și după alte șase luni a început planificarea economiei naționale.

În felul acesta, poporul și-a luat sarcina de a construi o viață nouă, care să fie în stare să asigure o adevărată independență națională a țării noastre, precum și un nivel de viață spiritual și material — ridicat al celor ce muncesc.

Privind în urmă peste acești 20 de ani, ne cuprinde un sentiment de uimire față de planurile de construcție a acestei lumi noi la care asistăm, planuri cutezătoare și vaste, cum n-a cunoscut niciodată țara noastră, precum și față de realizările de pînă acum, al căror țel fundamental este ridicarea nivelului de trai.

Avîntul multilateral al forțelor de producție în acești ani, introducerea pe scară largă a științei și tehnicii moderne în producție au sporit forța de stăpînire a naturii și au creat premise solide pentru sporirea avuției materiale, făcînd să crească venitul național. Avem o industrie modernă, mecanizată și automatizată, datorită faptului că s-au continuat asiduu eforturile spre industrializarea țării, ca singura cale viabilă pentru propășirea economică a României.

În același timp, s-a acordat o grijă deosebită dezvoltării agriculturii, care — ca ramură de bază a economiei naționale — este chemată să joace un rol tot mai de seamă în dezvoltarea economică și socială a țării noastre. Astfel, îmbunătățirea continuă a conducerii și planificării acestui sector au dus la creșterea producției vegetale și animale, la sporirea veniturilor unităților agricole.

Ca urmare a acestor măsuri și a hărniciei cu care au muncit lucrătorii din agricultură, s-au obținut noi și importante succese. De pildă, producția de cereale din ultimii doi ani este cea mai mare din istoria țării. Producția agricolă globală a anului 1967 este mai mare cu 9 miliarde lei decît cea realizată în 1965 și, ca urmare, veniturile bănești ale țărănimii cresc cu 18 la sută.

Stadiul atins de dezvoltarea economiei naționale și progresul ei în pas cu revoluția știin-

(Continuare în pag. 4)

Republică, măreață vatră

Cu aceste cuvinte începe unul dintre multele cîntece de mase închinare Republicii noastre, această mamă bună care ne hrănește și ne strînge la sînul său ocrotitor pe toți fiii ei adevărați. Aceste cuvinte de cinstire ne revin mai insistent în minte cu deosebire la acest sfîrșit de decembrie, cînd Republica noastră socialistă își sărbătorește 20 de ani de măreață și rodnică existență.

Spunem așa, pentru că Republica socialistă s-a dovedit a fi cea mai înaltă formă de organizare statală din istoria poporului român. „Republica a permis și permite poporului nostru — după cum potrivit se spune undeva — să-și manifeste întreaga capacitate creatoare, să valorifice spre folosul său toate avuțiile materiale și potențele spirituale ale națiunii, să-și definească și să conducă nemijlocit, pe baza unui adînc democratism, propriile destine“.

Spre ea au militat încă cu ani mulți în urmă fiii luminați și cu dragoste de neam ai poporului nostru, după cum sublinia și Dl Nicolae Ceaușescu, cu un anumit prilej, cînd spunea că „patrioții cei mai luminați au năzuit către o formă de stat democratică, progresistă, care să asigure libertate și dreptate socială pentru cei mulți, neatîrnarea politică și înflorirea economică a țării, să înfăptuiască dreptul sacru al poporului de a fi singur stăpîn în patria sa strămoșească“. Forma de stat spre care năzuiu acești patrioți era desigur republica. Marele Bălcescu de pildă arăta că „republica este un stat în care oamenii adunați îngrijesc singuri de soarta lor, fără a-și pune stăpîn pe cap, avînd în lucrarea lor drept regulă dreptatea și drept țintă frăția“. Așa se explică faptul că, în exil, revoluționarii pașoptiști au editat gazeta semnificativ intitulată: „Republica română“.

Făurită cu 20 de ani în urmă prin lupta revoluționară a poporului, Republica noastră socialistă dovedește zi cu zi că într-adevăr ea este forma de stat cea mai potrivită pentru înfăptuirea marilor și dreptelor aspirații de mai bine ale poporului român.

În cei 20 de ani de republică, țara noastră a străbătut un drum cu adevărat glorios. Profunde transformări sociale, economice, culturale etc., care au avut loc în acest răstimp, au ridicat Patria noastră pe o înaltă treaptă de progres pe care n-a cunoscut-o niciodată în trecut.

România devine astăzi tot mai cunoscută și apreciată de popoarele lumii. Dinamismul economic și social, dezvoltarea tumultuoasă a culturii și științei, politica externă de pace și înțelegere între popoare, relațiile comerciale tot mai intense și alte asemenea manifestări fac ca Republica Socialistă România să stîrnească un interes tot mai puternic în lumea contemporană. Cîteva astfel de ecouri, de aprecieri reprezentînd mărturii ale unor oaspeți străini care ne-au vizitat la noi acasă vom reproduce în continuarea rîndurilor de față.

Astfel, Maurice Beaumont, președinte al Institutului Franței și președinte al Academiei de Științe morale și politice, declară că „stîmez mult poporul care l-a dat lumii pe N. Iorga, a cărui operă îmi este bine cunoscută. Pe Dv. — pe români — vă prețuiește toată lumea pentru francheță, dinamism și curaj“.

„Munca științifică se bucură în România de un climat deosebit de favorabil, care deschide perspective mari oamenilor de știință“ — mărturisește John Ward Perkins, directorul Academiei britanice din Roma.

„Sînt sigur că voi păstra o amintire de neuitat excursiei de la Porțile de Fier“ — spune un turist francez din Toulon, iar un altul, american din Chicago, adaugă: „Numai acum a putut ieși pe deplin la iveală marea talent al poporului dvs. de a-și făuri un viitor fericit“.

„Țara dvs. este țară frumoasă și prietenoasă. Am avut prilejul să constat efortul intens depus în vederea unei dezvoltări, care este spectaculoasă“ — declara cu doi ani în urmă ministrul britanic George Thomson, iar Mario Zagari, subsecretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe al Italiei, mărturisea anul trecut că, vizitînd pentru prima dată România, a „cunoscut o țară care se dezvoltă impetuos, un popor care muncește pentru a-și îmbunătăți mereu viața și, în același timp, își aduce contribuția la îmbunătățirea situației altor popoare“. Înainte de a părăsi țara sa de baștină pe care a vizitat-o în cursul verii care s-a scurs, renumitul savant Henri Coandă a spus printre altele: „Sînt foarte, foarte mulțumit de felul cum am fost primit în țară și de ceea ce am văzut. România contemporană este o țară extraordinară, în care se fac de toate“.

Tot în cursul verii care a trecut, Maurice Tingaud, reporter la un mare ziar francez, arăta că „am văzut pretutindeni un mare număr de case noi și de case care se construiesc. Se poate vorbi de un mare avînt pentru care îi putem felicita pe prietenii noștri români. Ce va fi mîine? Cu temperamentul românilor și cu simțul lor de independență sînt convins că această țară va merge mai departe pe drumul progresului“. „Hidrocentrala de pe Argeș a fost pentru mine o revelație a îndrăzelii și a puterii de creație a tehnicii românești“ — spunea nu de mult, vădit impresionat, Robert Vaucher, vicepreședintele Federației Internaționale a redactorilor șefi. „La voi totul este frumos — grăiește și Serge Maximov, redactor al revistei „La Vie française“. Oamenii sînt buni, primitivi, amabili. Aceasta face România și mai atrăgătoare“.

Desfășurîndu-și activitatea într-un climat de libertate înscrisă chiar în Constituția țării, Biserica noastră a făcut și ea mari pași înainte. Printre altele, în cei 20 de ani de republică Statul nostru a acordat mari sume de bani pentru restaurarea unor biserici și altor monumente de artă bisericască, monumente care au fost scoase la lumină și puse în circuitul cultural național și internațional. „Ani și ani la rînd — mărturisește ziaristul turc Ecumed Melih Ozbay — mi-am dorit să văd și eu aceste locuri (românești). Visurile copilăriei mele n-au fost dezamăgite. Ba mai mult, au fost depășite. Nu mi-ași fi imaginat niciodată frumuseți asemănătoare bisericilor pictate din Bucovina, ori peisaje naturale grandioase, fantastice ca delta Dunării“. Giovanni Pieraccini, ministrul bilanțului și al programării economice al Italiei, care ne-a vizitat la începutul acestei toamne, are cuvinte de mai adîncă apreciere a acestor valori de înălțare patriotică, cînd spune: „Sînt bucuros că am putut vizita încîntătoarele mănăstiri ale Moldovei, care m-au impresionat nu numai ca monumente de valoare artistică remarcabilă, ci și prin semnificația lor. Mănăstirile Moldovei sînt centre care evocă marea luptă a poporului român pentru apărarea independenței împotriva numeroaselor invazii străine, luptă care nu s-a rezumat numai la cadrul național, ci a contribuit la apărarea și salvagardarea întregii civilizații europene, a valorilor nemuritoare ale întregii umanități“.

În fața acestor realități românești, vor fi fost desigur și alți oaspeți străini învăluiți de simțăminte pe care le avea Alberto Bertini, redactor la „Paese Sera“ (Italia), cînd mărturisea cu cîteva luni în urmă: „Plec chinuit de un gînd: voi fi în stare să comunic emoțiile, impresiile? Voi fi oare în stare să descriu ce-am văzut? La asta mă gîndesc mereu“.

Acestea și încă alte asemenea mărturii constituie o cinstire, un omagiu adus Patriei, Republicii

(Continuare în pag. 4)

In cinstea aniversării Republicii

Implinirea a 20 de ani de la proclamarea Republicii a fost întâmpinată de poporul nostru nu numai cu noi succese în muncă, ci și prin diferite manifestări prin care s-a subliniat importanța acestui eveniment.

Evenimentul a fost sărbătorit și la Centrul nostru Arhiepiscopesc din Sibiu, printr-o ședință solemnă, care a avut loc sîmbătă, 30 decembrie 1967, ora 13, în Aula Institutului Teologic. Închinată cinstirii aniversării Republicii, la această ședință au participat I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. C. vicar Tr. Belasçu, P. G. rector S. Vlad, P. C. consilieri de la Centrul Arhiepiscopesc, P. G. profesori de la Institutul Teologic, funcționari și angajați de la cele două Instituții și alți oaspeți.

Ședința a fost deschisă de I. P. S. Mitropolit Nicolae, care reliefează diferite aspecte ale vieții Republicii noastre socialiste, arătînd că acest eveniment este sărbătorit de poporul nostru în unitate națională și bisericească și subliniînd, printre altele, că Republica a descătușat energii nebănuite, toată forța de creație a poporului nostru, încît „în 20 de ani s-a realizat la noi în țară atît cît nu s-a realizat într-o sută de ani”. Așa se face să bilanțul celor 20 de ani de Republică este rodnic.

I. P. S. Sa arată de asemenea că Biserica Ortodoxă, în frunte cu P. F. Patriarh Justinian, și-a adus și ea aportul la întărirea Republicii noastre, la înfrățirea poporului român cu naționalitățile conlocuitoare, la pacea între popoare etc., aport pe care, acum cînd țara noastră este în plin progres intern și prestigiu internațional, îl vom da neprecupețit și de aici înainte.

În continuare, P. C. rector S. Vlad a cuvîntat despre „aniversarea a 20 ani de Republică”, zăbovind cu deosebire asupra dezvoltării învățămîntului la noi în țară, aspect sub care România se află printre primele țări din lume.

S-a arătat astfel că învățămîntul general este gratuit și obligatoriu pînă la 8 clase. Statul nostru asigură tinerilor condiții și posibilități nelimitate pentru a-și cultiva și valorifica însușirile. Învățămîntul secundar va fi de 12 clase, iar cel superior se bucură de un mare prestigiu.

În cei 20 de ani de la proclamarea Republicii, s-a dezvoltat și o rodnică activitate științifică, peste 20 de personalități românești avînd distincții internaționale.

P. C. Sa zăbovește de asemenea și asupra progresului bisericesc înregistrat în acest interval, manifestat printre altele prin organizarea învățămîntului teologic, publicațiile bisericești, participarea Bisericii noastre la diferite întruniri interconfesionale peste hotare etc.

Importanța evenimentului a fost subliniată și de P. C. vicar Tr. Belasçu, printr-un scurt cuvînt, în care a trecut în revistă cîteva dintre succesele obținute de țara noastră după abolirea monarhiei, despre atmosfera frățească dintre culțile din țara noastră, precum și despre dinamismul Bisericii Ortodoxe Române în această perioadă.

În încheierea acestei ședințe solenne a luat din nou cuvîntul I. P. S. Mitropolit Nicolae, venind cu noi și importante elemente pe marginea acestei sărbătoriri aniversare și chemînd pe toți, preoți și credincioși, la noi eforturi de folos obștesc, spre continua înălțare a Patriei noastre dragi, Republica Socialistă România.

Încheind acest scurt reportaj, menționăm și aceea că despre aniversarea împlinirii a 20 de ani de la proclamarea Republicii au vorbit credincioșilor, în cuvinte calde, toți preoții din Arhiepiscopia noastră, în predicile lor de Duminică, 31 decembrie 1967.

Rep.

Din gîndirea mitropolitului Șaguna despre Biserică

Se împlinesc în anul 1968 un secol de la aplicarea Statutului Organic în Biserica Ortodoxă transilvăneană, elaborat de mitropolitul Șaguna. Prăznuirea Sf. Andrei, la 30 noiembrie din fiecare an, ne dă potrivit prilej pentru însăilirea cîtorva gînduri asupra acestei teme.

Statutul Organic arată tuturor că mitropolitul Șaguna a avut o concepție adînc democratică despre Biserică, luată de la Sf. Apostol Pavel, care aseamănă Sf. Așezămînt cu trupul omenesc. Trupul nu poate trăi decît prin conlucrarea tuturor mădulelor sale, iar Sf. Biserică nu-și poate atinge scopul mîntuirii decît prin participarea tuturor credincioșilor la viața ei. Toți sînt „trupul lui Hristos și mădulele în parte” (II Cor. 12, 17).

La temelia acestei concepții organice și democratice stau trei principii mari care au intrat în structura Statutului Organic și în plămada sufletească a Bisericii Ortodoxe din Transilvania. Aceste principii fundamentale sînt: 1. Autonomia Bisericii în Stat; 2. Constituționalismul bazat pe sinodalitate; 3. Colaborarea mirenilor în Biserică.

Introducerea mirenilor în viața administrativă a Bisericii în proporție de 2/3 — este principiul cel mai important în concepția lui Șaguna, pentru care a fost învinuit de protestantism. El rămîne însă în făgașul bimilenar al Ortodoxiei. Prin acest principiu valorificat prin asentimentul credincioșilor, care-și aleg conducători în sinoade, credincioșii sînt chemați să participe la desfășurarea vieții bisericești.

Șaguna a apreciat valoarea intrinsecă a sufletului omenesc în lumina Evangheliei și de aici rezultă prețuirea excepțională dată credincioșilor în Biserică. El a ridicat cu aceasta demnitatea personală a fiecărui credincios, a trezit și a consolidat conștiința socială ortodoxă și românească. Astfel îi cheamă la drepturi, dar le cere și împlinirea datoriilor față de Biserică.

Această concepție a trecut în 1925 în Statutul de Organizare a Bisericii Ortodoxe Române ridicată la rangul de Patriarhie și a devenit azi un bun spiritual al tuturor credincioșilor ortodocși din Patria noastră.

Pr. Dr. Simion Radu

Republică, măreață vatră

(Urmare din pag. 3)

cii noastre socialiste acum la aniversarea a 20 de ani de la proclamarea ei.

Fie deci ca această aniversare să fie începutul unor noi izbînzii, unor noi trepte de afirmare multilaterală, de continuă înflorire a Republicii Socialiste România, prin munca conștiincioasă a tuturor fiilor ei.

Gh. Papuc

Colind

Astăzi minunea ne spune
S-a născut Domnul în lume,
Fefren E Domnul Iisus
Coborît de sus
Din maica Marie.

Proorocia s-a-implinit
Bucuria a venit,
Refren

În ieslea din Vitfleem
Pruncul vine să-l vedem,
Refren

Se naște în chip smerit
De Duhul sfînt străjuit,
Refren

Trei crai vin ca să se-nchine
Unui împărat ce vine,
Refren

Daruri Lui ei au adus
După cum proorocii-au spus,
Refren

Și pe rînd s-au închinat
Ca unui mare-mpărat,
E Domnul Iisus
Coborît de sus
Din maica Marie.
Vasile Fărcaș

Două decenii

(Urmare din pag. 3)

țifico-tehnică contemporană, deschid tot mai larg și mai frumoase perspective de viitor.

Chezășie tare în acest sens este și faptul că noua etapă de dezvoltare, în care ne aflăm acum, se caracterizează printr-un puternic avînt și o permanentă înnoire a forțelor de producție, prin perfecționarea continuă a relațiilor de producție.

Expresie concretă, vie și mult grăitoare a acestui avînt este și recenta Conferință și Hotărîrile ei, care constituie un eveniment de cea mai mare însemnătate în istoria României contemporane. Ele marchează trecerea țării noastre la o etapă de ample și profunde perfecționări ale întregii vieți economice și sociale.

Datorită acestui fapt, economia noastră dispune de condiții favorabile pentru realizarea unor acumulări ridicate în toate sectoarele producției materiale. Totodată, simțim an de an cum, pe baza dezvoltării economiei, a sporirii venitului național, au sporit salariile oamenilor muncii, s-a îmbunătățit regimul de pensii, viața întregului popor a devenit mai luminoasă.

Baza economică și socială tot mai puternică a României permite afirmarea, creșterea prestigiului și a aportului ei în schimburile de valori materiale și spirituale pe plan mondial. Țara noastră cultivă prietenia, alianța frățească și colaborarea multilaterală cu toate statele socialiste, dezvoltă relații cu toate țările, indiferent de orientarea lor social-politică. Se extind continuu aceste relații.

Politica internă și externă a țării noastre întruchipează cele mai înalte idealuri și aspirații ale poporului român: pace, progres și bunăstare. Sîntem convinși că înfrățirea acestora e singura cale spre viitorul de aur al României socialiste.

Din popasul împlinirii a două decenii de la proclamarea Republicii, privim spre viitor cu bucurie și încredere. Realizările din acest răstimp și uriașul proces de prefaceri pe care-l trăim, constituiesc o cheazășie a succeselor de mîine, care vor marca urcarea noastră pe treptele unei noi etape istorice în drumul glorios al României către culmile însoțite ale unui viitor mare.

Această perspectivă luminoasă întărește sentimentul că trăim momentul însușitor al ridicării țării noastre pe culmi tot mai înalte de progres. De asemenea, cu toții ne dăm seama că țara noastră de azi, România socialistă, e țară pe care am construit-o cu mințile și cu brațele noastre. Totodată, ea este țara pe care o iubim și cu care ne mîndrim, precum și țara pentru a cărei întărire, înflorire continuă și fericire deplină sîntem gata să jertfim totul.

T. R.

Psalm de Crăciun

Doamne,
Sub ceasul serii
S-a lăsat pe umerii mei un inger
Și mi-au crescut aripi de copil,
Toate întrebările s-au stins sub steaua lui Ler
Și jugul lor a rămas în brazda stearpă.
Unii sapă în pămînt, alții în cer,
Dar toate izvoarele vin de la Tine și-au apă.
Eu am săpat în mine
Și-am găsit copilul ce colacilor
Le mîncă semnul făcut cu o cruce de lemn alb
De bunica
Și mai în adînc,
Pruncul ud de apa botezului.
Iată că ridic mîinile
Și îți întind tot aurul arderilor mele
Și pe inelele tămîii —
Cu toată setea ființei —
Îți înalț colinde.
Mă cuprinde visul —
Și din mersul Crailor după stele
Dezleg toată taina Crăciunului.

Octavian Niculescu